

<http://www.centartolerancije.hr>

info@centartolerancije.hr

7. seminar

„Antisemitizam, holokaust, stradanja – Prošlost u sadašnjosti“:

Vizualna komunikacija u propagandi i oblicima kulturnog sjećanja

Kino Kinoteka, Kordunska 1, Zagreb, 3. studenog 2025., s početkom u 10 sati

Program:

10:00 – 11:00

I. dio: Predavanje

Dr. **Daniel Wildmann** (W. Michael Blumenthal Akademie, Stiftung Jüdisches Museum, Berlin):

Gađenje – Film *Židov Süß* (Jud Süß, 1940) u nacističkoj Njemačkoj

Pauza

11:20 – 12:40

II. dio: Panel s izlaganjima

Dr. **Tihomir Cipek**, (Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu):

Nacistička propaganda. *Mein Kampf*, kao sveta knjiga nacizma

Dr. **Ewa Wróblewska-Trochimiuk** (Institut za slavističke studije, Poljska akademija znanosti, Varšava):

„Na rad!“ – kako čitati političke plakate iz razdoblja Drugog svjetskog rata

Dr. **Vjeran Pavlaković** (Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci):

Zidovi mržnje: grafiti, memorijski murali i kultura sjećanja u suvremenoj Hrvatskoj

13:00 – 15:45

III dio: projekcija filma

Ovo je Engleska (This is England, red. Shane Meadows, 2006, 1:41)

* * *

<http://www.centartolerancije.hr>

info@centartolerancije.hr

Program se provodi uz podršku Grada Zagreba.

Sažeci:

Predavanje (45'):

Dr. Daniel Wildmann (W. Michael Blumenthal Akademie, Stiftung Jüdisches Museum, Berlin)

Gađenje – Film *Židov Süß* (Jud Süß, 1940) u nacističkoj Njemačkoj

Film *Židov Süß* Veita Harlana vjerojatno bio je najuspješniji antisemitski film proizveden u nacističkoj Njemačkoj. Kako se može objasniti tadašnja privlačnost ovog filma? Filmovi pripovijedaju priče kroz emocije. Emocije čine filmove razumljivima i mogu proizvesti zajedničke osjećaje. U kino dvorani gledatelji se zajedno smiju i plaču. Mogu čak i dijeliti i svoje procjene protagonista. Ne samo da dijele emocije, već donose i moralne prosudbe. Izlaganje će se usredotočiti na vezu između zajedničkih emocija i moralnih prosudbi. Analizirat će se emocije srama i gađenja. Te emocije omogućuju publici interakciju s glavnim likom Jud Süßom i emocionalno prihvaćanje brutalne sudbine njega i njegovog naroda kako je prikazano u filmu. Ambivalentna emocija gađenja mogla bi biti jedan od načina da se objasni privlačnost filma u nacističkoj Njemačkoj 1940-ih godina.

Predavanje će biti na engleskom jeziku uz osiguran simultani prijevod na hrvatski.

Panel izlaganja (20'):

Dr. Tihomir Cipek (Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu)

Nacistička propaganda. *Mein Kampf*, kao sveta knjiga nacizma

Pomoću povijesti „svete knjige nacionalsocijalizma“, Hitlerovog *Mein Kampfa*, ukazat će se na glavne značajke nacističke propagande. Najprije će se definirati pojam propagande i Hitlerovo određenje tog pojma. Zatim će se analizirati propagandne poruke *Mein Kampfa*: utemeljenje nacije u „krvi i tlu“, rasna borba kao pokretač povijesti, antisemitizam, obnova njemačke nacije „čišćenjem rase“, teorija „životnog prostora“ njemačkog naroda, osvajački rat kao put prema pobjedi nove rase i Trećeg Reicha. „Hitler ist Deutschland. Deutschland ist Hitler“ bila je središnja propagandna poruka NSDAP-a i Ministarstva za narodnu prosvjetu i propagandu Trećeg Reicha. Na kraju će se pokušati dokazati kako se uspjesi i neuspjesi nacionalsocijalističke propagande mogu pratiti kroz povijest same knjige. Sudbina knjige, ukazuje na povijest Trećeg Reicha i poslijeratne Europe.

Dr. Ewa Wróblewska-Trochimiuk (Institut za slavističke studije, Poljska akademija znanosti, Varšava)

„Na rad!“ – kako čitati političke plakate iz razdoblja Drugog svjetskog rata

Izlaganje će biti posvećeno analizi političkih propagandnih plakata nastalih tijekom Drugog svjetskog rata u institucijama odgovornima za oblikovanje propagande u NDH. Poseban naglasak bit će stavljen na metodologiju suvremenog čitanja ovih vizualnih izvora – prepoznavanje simbola, dekodiranje poruka i interpretaciju ideja koje prenose. Analizirat će se i načini na koje su propagandni sadržaji bili usmjereni prema mladim generacijama, s ciljem oblikovanja njihova identiteta i ideoloških stavova. Izlaganje će pokazati kako rad s ovakvim materijalima može obogatiti nastavu povijesti te pridonijeti razvoju kritičkog mišljenja i vizualne pismenosti učenika, ali i kako mnoge teme i obrasci propagande ostaju aktualni i u današnjem društvu.

<http://www.centartolerancije.hr>

info@centartolerancije.hr

Dr. Vjeran Pavlaković (Filozofski fakultet, Sveučilište u Rijeci)

Zidovi mržnje: grafiti, memorijski murali i kultura sjećanja u suvremenoj Hrvatskoj

Uz hiperprodukcijom spomenika od kasnih 1990-ih, politika sjećanja u suvremenoj Hrvatskoj okrenula se popularnim medijima—komemorativnim muralima, političkim grafitima, popularnoj glazbi i filmovima koji reinterpreteraju i socijalističku Jugoslaviju i postjugoslavenski prostor. Dok se mnogi od tih kulturnih proizvoda odnose na povijesne događaje, brojni drugi funkcioniraju kao političke poruke, a sve češće i kao simboli govora mržnje. Ovo predavanje razmatra neke od semiotičkih trendova „odozdo“ diljem Hrvatske koji su transformirali supkulturne prakse u politizirane poruke na zidovima, zgradama, pa čak i antifašističkim spomenicima.